

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 639/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária MARCEL BIZNÁR, s. r. o., Bajkalská 31, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Nitre v konaní sp. zn. 2To/49/2021 a jeho rozsudku z 24. novembra 2021 a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 2Tdo/46/2022 a jeho uznesení z 28. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 2To/49/2021 a jeho rozsudkom z 24. novembra 2021 a postupom najvyššieho súdu v konaní sp. zn. 2Tdo/46/2022 a jeho uznesením z 28. februára 2023. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu, uznesenie najvyššieho súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ tiež žiada priznať náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 15. apríla 2014 bolo útvarem Národnej kriminálnej agentúry, národnej jednotky finančnej polície, expozitúry Stred (ďalej len „NAKA“) ako orgánom prípravného konania vo veci začaté trestné stíhanie postupom podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku.
3. Dňa 28. apríla 2014 (po začatí trestného stíhania a pred vznesením obvinenia) vyšetrovateľ NAKA vypočul vo veci podozrivého [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka, a to bez vydania predchádzajúceho záznamu o dočasnom odložení vznesenia obvinenia.

4. Vyšetrovateľ NAKA vydal 22. mája 2014 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku uznesenie o vznesení obvinenia, na základe ktorého bolo vznesené obvinenie sťažovateľovi, [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] zo zločinu daňového podvodu spáchaného organizovanou skupinou.

5. Okresný súd Nitra rozsudkom sp. zn. 6Tk/2/2018 z 26. apríla 2021 uznal sťažovateľa spolu s ostatnými spoluobžalovanými za vinných zo zločinu daňového podvodu podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. c) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, za čo uložil sťažovateľovi nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov a trest zákazu činnosti vykonávať funkciu štatutárneho zástupcu alebo štatutárneho orgánu akejkoľvek obchodnej spoločnosti, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu na dobu 8 rokov.

6. Krajský súd Nitra rozsudkom sp. zn. 2To/49/2021 z 24. novembra 2021 odvolanie sťažovateľa vo vzťahu k výroku o treste zrušil a sťažovateľa odsúdil na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 8 mesiacov a súčasne mu uložil trest zákazu vykonávať funkciu štatutárneho zástupcu alebo štatutárneho orgánu akejkoľvek obchodnej spoločnosti, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu na dobu 8 rokov.

7. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 2Tdo/46/2022 z 28. februára 2023 tak, že podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie sťažovateľa odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu namieta neústavnosť a arbitrárnosť napádaného uznesenia, čím malo dôjsť k porušeniu jeho práv. Sťažovateľ poukázal na to, že v dovolaní namietal nezákonnosť svedeckej výpovede [REDAKOVANÉ] z 28. apríla 2014, ktorá mala byť vykonaná v rozpore s § 205 ods. 1 Trestného poriadku, čo spôsobilo nezákonnosť vznesenia obvinenia sťažovateľovi a s tým súvisiacu následnú nezákonnosť ďalších procesných úkonov vykonaných v trestnom konaní. Najvyšší súd sa námietkou nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia sťažovateľovi argumentačne nezaoberal, čím porušil uvedené práva sťažovateľa. Sťažovateľ napokon odôvodňoval porušenie práva na spravodlivý proces aj tým, že všeobecné súdy nevykonali ním navrhované dôkazy a ich nevykonanie žiadnym spôsobom neodôvodnili.

9. Z uvedených dôvodov došlo podľa názoru sťažovateľa napádaným uznesením najvyššieho súdu k porušeniu jeho práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd predtým, ako pristúpi k predbežnému prerokovaniu ústavnej sťažnosti sťažovateľa, považuje za nutné poznamenať, že podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je viazaný nielen rozsahom, ale aj dôvodmi ústavnej sťažnosti. Vo vzťahu k ústavnej sťažnosti sťažovateľa to má za následok, že sa napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov bude zaoberať len cez prizmu kritiky skutkovej stránky sťažovateľovej trestnej veci s dôrazom na relevantné argumenty sťažovateľa.

III.1. K namietanému porušeniu uplatnených práv rozsudkom a postupom krajského súdu:

11. Ústavný súd vo vzťahu k ústavnou sťažnosťou napadnutému postupu a rozsudku krajského súdu pre úplnosť poukazuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne. Vo vzťahu k postupu krajského súdu ako súdu odvolacieho disponoval sťažovateľ mimoriadnym opravným prostriedkom – dovolaním, o ktorom bol oprávnený a povinný rozhodnúť najvyšší súd ako súd nadriadený. Dovolanie tak predstavuje účinný právny prostriedok ochrany práv vo vzťahu k druhostupňovému postupu a rozsudku krajského súdu. Existencia dovolacieho konania pred najvyšším súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o druhostupňovom postupe a uznesení krajského súdu. Z uvedeného dôvodu by ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti musel odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu uplatnených práv postupom a uznesením najvyššieho súdu:

12. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Ústavný súd vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie práva vykonanej všeobecnými súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

14. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 159/08, IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku, kedy je prípustné dovolanie, rieši zákon, t. j. ide

o otázku zákonnosti, a preto posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľa. To platí o to viac, že ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti dovolania, patrí (v zásade) do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017).

15. Vychádzajúc z uvedeného, sa úloha ústavného súdu vo veci sťažovateľa obmedzuje na posúdenie, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania. V opačnom prípade by totiž ústavný súd nahrádzal právomoc najvyššieho súdu, čo s odkazom na jeho ústavné postavenie zjavne nie je jeho úlohou.

16. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je právo na určitú kvalitu súdneho konania. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky, pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

17. Sťažovateľova kritika v ústavnej sťažnosti sa opiera predovšetkým o závery a vytýkané nedostatky zistené okresným, resp. krajským súdom, o čom, ako je už spomenuté, neprislúcha ústavnému súdu viesť v tomto konaní polemiku. Takýto prieskum prislúcha jedine najvyššiemu súdu, ktorému tieto nedostatky musí prezentovať dovolateľ v podanom dovolaní. Je výlučnou vecou sťažovateľa, ako dôkladne precizuje dovolacie dôvody, ktoré v hierarchii súdov posudzuje najvyšší súd.

18. Ústavný súd, preskúmavajúc napádané rozhodnutie najvyššieho súdu, dodáva, že najvyšší súd na sťažovateľom zistiteľným spôsobom vyslovenú dovoláciu kritiku reagoval, a to nielen všeobecnými konštatáciami, ale aj vlastným hodnotením. Základom sťažnostnej argumentácie sťažovateľa bola námietka nezákonnosti svedeckej výpovede [REDAKOVANÉ] z 28. apríla 2014. Najvyšší súd sa uvedenou námietkou zaoberal od strany 14 napádaného uznesenia. Najvyšší súd poskytol sťažovateľovi dostatočnú odpoveď na to, ako dospel k záveru o zákonnosti výpovede, zdôrazňujúc, že sťažovateľ v podanom dovolaní žiadnym spôsobom nešpecifikoval, v ktorej konkrétnej časti alebo vo vzťahu k akým konkrétnym skutočnostiam malo nim tvrdené preverovanie skutočnosti z výpovede [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka nastať. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel najvyšší súd k záveru, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku naplnený nebol. Ústavný súd poznamenáva, že aj s ohľadom na stabilne judikovaný právny názor k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dochádza len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2TdoV/3/2019 z 23. septembra 2020).

19. V popísaných okolnostiach ústavný súd považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za ústavne plne udržateľné, nesignalizujúce ústavnoprávne defekty, ktoré by si vyžadovali prijatie

ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a dospel k záveru, že jeho odôvodnenie je ústavne akceptovateľné, poskytuje odpovede na kľúčové právne otázky a primerane reaguje na sťažovateľovu dovolaciu argumentáciu. Prípustnosťou sťažovateľom uplatnených dovolacích dôvodov sa najvyšší súd zaoberal podľa názoru ústavného súdu komplexne a vyčerpávajúco poskytol odpoveď na každú námietku sťažovateľa uplatnenú v dovolaní.

20. Ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní sťažnosti k záveru, že medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a obsahom označených základných práv sťažovateľa neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení.

21. Je potrebné dodať, že ak sťažovateľ ústavnou sťažnosťou zamýšľal závery najvyššieho súdu účinne spochybniť, bolo nutné predostrieť argumentáciu adresnejšie zameranú na konkrétne formulované vysvetlenia najvyššieho súdu. Ústavná sťažnosť však tomuto očakávaniu neučinila zadosť a zostáva, takpovediac, „na povrchu“, teda len na úrovni všeobecne formulovaných výhrad, s ktorými sa sám najvyšší súd vysporiadal. Preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

22. Odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku má za následok, že už bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa artikulovaných v sťažnostnom petite.

23. Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2025

Robert Šorl
predseda senátu